

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2026. július 31.
(OR. en)

12301/26

Intézményközi referenciaszámok:
2023/0111(COD)
2023/0113(COD)

EF 219
ECOFIN 1066

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANKNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK A bankszektor versenyképessége és az egységes bankpiac

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2026.7.17.
COM(2026) 615 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANKNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI
ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

A bankszektor versenyképessége és az egységes bankpiac

{SWD(2026) 615 final}

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ
EURÓPAI KÖZPONTI BANKNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

A bankszektor versenyképessége és az egységes bankpiac

1. A bankszektor szerepe az Unió gazdaságában

A bankok kulcsszerepet játszanak az Unió gazdaságában, és a versenyképes bankszektor elengedhetetlen a növekedés, az innováció és a stratégiai prioritások finanszírozásának terén. A bankok versenyképessége a virágzó és szilárd gazdaságtól is függ. A bankok jelentik a finanszírozás fő forrását az uniós háztartások, nagyvállalatok, valamint kis- és középvállalkozások számára. A hitelezésben betöltött hagyományos szerepükön túl a bankok megkönnyítik a tőkepiacokhoz való hozzáférést, segítve a vállalkozásokat abban, hogy sajáttőke-bevonáshoz és hitelfinanszírozáshoz jussanak, és lehetővé téve a megtakarítók számára a befektetést. A gyorsan változó geopolitikai környezetben a bankszektor e különböző szerepei még fontosabbak az Unió stratégiai autonómiájának megőrzéséhez. Döntő szerepet játszanak az uniós vállalatok növekvő finanszírozási igényeinek kielégítése terén, különösen a stratégiai ágazatokban.

A megtakarítási és beruházási unióra (MBU) vonatkozó stratégia¹ révén az uniós pénzügyi rendszer még hatékonyabban lesz képes a megtakarításokat a termelőberuházásokhoz irányítani. A stratégia hatékony és integrált bankszektor irányoz elő, amely egy egységes szabálykönyvön és a teljeskörűen megvalósított bankunióan alapul. A stratégia és az e jelentésben felvázolt javaslatok összhangban vannak az EU versenyképességi iránytűjével², a Letta-³ és a Draghi-jelentés⁴ ajánlásaival, az egységes piaci stratégiával⁵, az „Egy Európa, egy piac” ütemtervvel⁶ és a szabályozási nagytakarításra irányuló cselekvési tervvel⁷. A tágabb értelemben vett uniós gazdaság támogatása során a bankszektor számára a versenyképesség érdekében lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a lehető leggyorsabban működjön a határokon átnyúlóan, a termékek szélesebb választékát kínálja a megtakarítók és a befektetők számára, és megfelelő nagyságrendet érjen el, összhangban a prudenciális követelményekkel és a versenyszabályokkal. Ugyanakkor a versenyképes bankszektornak kellően rugalmasnak kell lennie, diverzifikált üzleti modellekkel kell rendelkeznie, továbbá képesnek kell lennie az innováció előmozdítására és az új belépők befogadására.

Az uniós bankszektor és tőkepiacok kölcsönösen függenek egymástól, és párhuzamosan kell fejlődniük. A bankok hozzájárulhatnak az uniós tőkepiacok fejlődésének előmozdításához, különösen határokon átnyúló alapon, miközben jelentős bevételi forrásokhoz juthatnak a kapcsolódó beruházások és vállalati szolgáltatások révén. A bankok támogatást nyújthatnak a befektetők számára, például személyre szabott termékek kidolgozása vagy jegyzési garanciavállalási tevékenységek révén. A hatékonyabb és integráltabb tőkepiac pedig segítheti a bankokat abban, hogy belföldön és nemzetközi szinten egyaránt versenyképesebbé

¹ Európai Bizottság (2025), *A megtakarítási és beruházási unióra vonatkozó stratégia*.

² Európai Bizottság (2025), *Unió versenyképességi iránytű*.

³ Enrico Letta (2024), *Much more than a market* (Jóval több mint piac).

⁴ Mario Draghi (2025), *The future of European competitiveness* (Az európai versenyképesség jövője).

⁵ Európai Bizottság (2025), *Stratégia az egységes piac egyszerűvé, zökkenőmentessé és erőssé tételére*.

⁶ Európai Bizottság (2026), *Az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság „Egy Európa, egy piac” ütemterve*.

⁷ Európai Bizottság (2026. április), az *Egyszerűbb, egyértelműbb és jobban érvényesített uniós szabálykönyvről szóló közleményt* kísérő, a szabályozási nagytakarításra irányuló cselekvési terv.

váljanak. Az Unióban a bank- és tőkepiacok közötti kiegészítő jelleg nemcsak a gazdaság finanszírozását segítené elő, beleértve annak stratégiai prioritásait is, hanem csökkentené a függést a külföldi nemzetközi bankoktól a kritikus pénzügyi szolgáltatások terén.

A rosszul teljesítő vagy törékeny bankszektor nem tudja hatékonyan betölteni gazdasági szerepét, és nem képes támogatni az uniós vállalatok növekvő beruházási igényeit. Ennek megfelelően az uniós bankszektornak kellően stabilnak és a potenciális sokkhatásokkal szemben reziliensnek kell lennie, továbbá szilárd alapokkal (pl. a jövedelmezőség, a piaci értékeltségek, a tőkearányos jövedelmezőség, a karcsú költségstruktúrák és a szilárd irányítás terén), valamint megfelelően kalibrált tőke- és likviditási szintekkel kell rendelkeznie. Az ilyen reziliencia ugyanis kulcsfontosságú szempont a bankszektor versenyképessége terén.

Ez a közlemény és az ezt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum a Bizottság azon kötelezettségvállalásának tesz eleget, hogy értékelje az uniós bankszektor versenyképességének jelenlegi állapotát. A következő szakaszok kiemelik az ágazat rezilienciájának és általános teljesítményének javítása terén az elmúlt 15 évben elért jelentős eredményeket, felvázolják a még megoldásra váró fő problémákat, és pozitív, jövőbemutató javaslatot tesznek a követendő utat illetően. A jelentés az összes érdekelt féllel folytatott széles körű konzultáción alapul annak biztosítása érdekében, hogy az elemzést, az értékelést és a következtetéseket bizonyítékok támasszák alá, amelyeket a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum ismertet.

Az uniós bankszektor versenyképessége vizsgálatának mindjárt az elején tisztázni kell, hogy az egyes célkitűzések között kompromisszumot kell kötni, beleértve a következőket:

- *Az innováció és a fenntartható növekedés előmozdítását a reziliencia megőrzése mellett kell megvalósítani.* Az uniós gazdaság innovációjának és növekedésének előmozdításához a felelősségi kultúra változására és a bankokra vonatkozó szabályozási keret bizonyos mértékű kiegyensúlyozására lesz szükség, vagyis a jelenlegi, gyakran rendkívül kockázatkerülő magatartásról át kell térni a felelős és számokkal alátámasztott kockázatvállalásra. A Bizottságnak kulcsszerepet kell játszania e tekintetben azáltal, hogy mérlegeli a rendszer által összességében hordozható kockázat megfelelő szintjét. A bankszektor rezilienciáját azonban meg kell őrizni, mivel ez a fenntartható növekedés előfeltétele.
- *A szabályok uniós szintű harmonizációja a nemzeti mérlegelési jogkör csökkenését vonja maga után.* Az integrált uniós bankszektor kiépítéséhez egy valóban egységes szabálykönyvre lesz szükség, de ez nem érhető el, ha folytatódik az eltúlzott átültetés, az eltérő végrehajtás, az adatszolgáltatás megkettőzése vagy a nemzeti hatóságok hatáskörükön túlterjedő fellépése az egyesülések terén.
- *Az uniós bankszektor integrációját a jogos aggályok eloszlatása érdekében megfelelő biztosítékoknak kell kísérniük.* A bankszektor integrációja megkívánja a székhely szerinti és a fogadó tagállam közötti jelenlegi kapcsolat megváltoztatását, és csak akkor lesz elfogadható, ha a pénzügyi stabilitás valamennyi tagállamban egyenlő védelmet élvez.

- *A versenyképesség fokozása érdekében hozott intézkedések várhatóan hatással lesznek a bankok tőkekövetelményeinek szintjére.* A piaci integráció javítása, az átfedések megszüntetése, a szabályozási keret egyszerűsítése, bizonyos követelmények módszertanának harmonizálása vagy az arányosság növelése hatással lesz az egyes szakpolitikai területeken bizonyos bankokra háruló követelményekre, és gondos, az összhatásukat tekintetbe vevő kalibrációt fog igényelni.

E különböző kompromisszumok kezeléséhez a technikai szakértelem és a politikai ítéelőképesség ötvözésére lesz szükség a bankszektoron belüli kockázatvállalás és reziliencia közötti egyensúly gondos kiigazítása során. Erre az e jelentésben felvázolt intézkedések révén, valamint a bankszektor versenyképességének a Bizottság általi erőteljesebb, folyamatos jellegű nyomon követése révén fog sor kerülni.

2. Az elért eredmények és fennmaradó kihívások az egységes uniós banki piacon

A globális pénzügyi válságra válaszul az Unió egységes szabálykönyvet dolgozott ki a bankok számára, és megreformálta felügyeleti, szanálási és makroprudenciális keretrendszerét. Az elmúlt 15 évben ezek a reformok hozzájárultak a bankok rezilienciájának javításához, és szükség esetén megkönnyítették a hatékony válságkezelést. A bankunióban az egységes felügyeleti mechanizmus (EFM) felelős az összes bank engedélyezéséért, és közvetlenül felügyel 111 bankot, amelyek az összes banki eszköz több mint 85 %-át birtokolják. E bankok esetében az Egységes Szanálási Mechanizmus felel a felkészülésért a válsághelyzetekre és a válságkezelésért, amelyet a több mint 81 milliárd EUR összegű Egységes Szanálási Alap támogat. A nemzeti betétbiztosítási rendszerek jól finanszírozottak, és megerősítésre kerültek a gyors kifizetések lehetővé tétele érdekében, ezáltal növelve a betétesek bizalmát. Az Európai Bankhatóság (EBH) központi szerepet játszott az egységes szabálykönyv kidolgozásában és a felügyeleti konvergencia megerősítésében Unió-szerte, míg az Európai Rendszerkockázati Testület (ERKT) a korai előrejelző rendszer szerepét töltötte be, és segítette a nemzeti makroprudenciális intézkedések végrehajtását.

A szabályozási és intézményi reformokat az uniós bankszektor mélyreható átalakulása kísérte. A globális pénzügyi válságot megelőző időszakkal ellentétben az uniós bankok erős tőke- és likviditási pozíciókkal rendelkeznek, és reziliensek. Ezt a rezilienciát következetesen megerősítették az EBH és az Európai Központi Bank (EKB) által végzett uniós szintű stresszteszt, köztük a legutóbbi, 2025-ben végzett stresszteszt⁸ is. Ennél is fontosabb, hogy az uniós bankszektor rezilienciája a Covid19-világjárvány, az Ukrajna elleni teljes körű orosz inváziót követő energiasokk, valamint a 2023 tavaszán az Egyesült Államokban és Svájcban tapasztalható banki válságok idején bizonyította hatékonyságát valós körülmények között. A bankok sokkal inkább tompították, mintsem erősítették a gazdasági stresszt. 2023 óta az uniós

⁸ További részletekért lásd az EBH ([link](#)) és az EKB ([link](#)) által végzett 2025. évi uniós szintű stressztesztről szóló jelentést.

bankok is visszanyerték a tartós jövedelmezőséget, elérve a tőkearányos jövedelmezőség válság előtti szintjét, ami azt mutatja, hogy a reziliencia és a jövedelmezőség megfér egymás mellett.

Az uniós bankszektor reziliens és nyereséges, de továbbra is rendkívül széttagolt a nemzeti határok mentén, és számos kihívással néz szembe a szabályozási keret és annak végrehajtása terén. Ezeket a kihívásokat kezelni kell annak érdekében, hogy a bankokat jobban be lehessen vonni a Draghi-jelentés által évente 1 200 milliárd EUR-ban meghatározott jelentős beruházási igények kielégítésébe, a versenyképesség fenntartásának, a kettős átállás megvalósításának, a biztonság és a reziliencia megerősítésének és a technológiai szuverenitás megőrzésének az érdekében, ami beruházási igényként jelentkezik különösen az olyan stratégiai ágazatokban, mint a mélytechnológia, a tiszta technológia, a védelem, a mesterséges intelligencia és a biotechnológia.

A Bizottság **három fő kihívást** azonosított, **amelyek korlátozzák a bankszektor lehetőségeit az uniós gazdaság hatékony támogatásában.** Először is, az ágazat túlságosan széttagolt, ami akadályozza a méretbeli bővülést, a hatékonyságnövekedést, az erőforrások produktív felhasználását és a határokon átnyúló földrajzi diverzifikációt. Másodszor, a nemzetközi standardok uniós szabályozási keretbe való átültetése jobban figyelembe vehetné az uniós sajátosságokat, és arányosabb lehetne. Harmadszor, az uniós szabályozási keret egyes elemei indokolatlanul összetettek és megterhelőek, és egyszerűsítésre szorulnak. Mindhárom kihívás kezelése elengedhetetlen egy olyan bankszektor kiépítéséhez, amely nemcsak reziliens, hanem hatékonyabban támogatja az uniós gazdaságot a fenntartható növekedés, az innováció, a biztonság és a hosszú távú jólét finanszírozása révén.

2.1. Széttagoltság a nemzeti határok mentén

Az uniós bankszektor határokon átnyúló integrációja javult az elmúlt években, de továbbra sem kielégítő szintű. Az integráció többnyire a bankközi piacra korlátozódik, miközben egyéb határokon átnyúló tevékenységek továbbra is nagyon korlátozottak. Például az euróövezeten belüli, határokon átnyúló vállalati hitelezés csupán mintegy 16 %-át teszi ki a teljes vállalati hitelezésnek⁹. Ez főként annak tudható be, hogy nehéz elérni más tagállamokbeli ügyfeleket fizikai banki jelenlét nélkül, vagy terjeszkedni és új piacokon megteremteni a banki jelenlétet, akár organikusan, akár határokon átnyúló konszolidáció révén. A globális pénzügyi válság óta az uniós bankszektor konszolidációja szinte kizárólag nemzeti szinten történt, mivel a határokon átnyúló egyesülések és felvásárlások Unió-szerte jelentősen csökkentek, bár 2025-ben mutatkozott növekedés. Ennek eredményeként az Unióban számos bankcsoport, noha jelentős méretű a hazai gazdasága méretéhez képest, de nem az Unió vagy a bankunió gazdaságának méretéhez vagy a nemzetközi versenytársakéhoz viszonyítva.

⁹ Európai Központi Bank (2026), [*ECB response to the Commission consultation on the competitiveness of the EU banking sector*](#) (Az EKB válasza a Bizottság uniós bankszektor versenyképességéről szóló konzultációjára).

A bankszektor széttagoaltsága az uniós szabályozási keret erőteljes nemzeti dimenzióját tükrözi.

- **Más joghatóságoktól eltérően az uniós szabályozási keret előírja a határokon átnyúló bankcsoportok számára, hogy konszolidált szinten és a leányvállalatok szintjén egyaránt megfeleljenek a tőke- és likviditási követelményeknek.** Ez a feltétel megakadályozza, hogy e csoportok a fenti erőforrásokból többet kezeljenek központilag, csoportszinten, ezáltal korlátozza a hatékonyságot. Emellett korlátozza a határokon átnyúló bankcsoportok hatékonyságát, ami tényleges akadályt emel a határokon átnyúló egyesületek elé. Becslések szerint például az uniós bankcsoportok határokon átnyúló leányvállalatainál tartott likviditásra vonatkozó korlátozások megszüntetése mintegy 230 milliárd EUR-nyi kiváló minőségű likvid eszközt szabadítana fel¹⁰. A prudenciális szabályozás erős nemzeti dimenziója azokat az aggályokat tükrözi, amelyeket a bankcsődöknek a határokon átnyúló leányvállalatokat befogadó tagállamok gazdaságára gyakorolt lehetséges hatásai keltenek. Ezek az aggályok továbbra is fennállnak, az egységes szabálykönyv végrehajtása, a bankok által elért jelentős szintű reziliencia és a bankunió fejlesztése terén elért eredmények ellenére (a bankunió azonban továbbra sem teljes, különösen a bankunió egészére kiterjedő betétbiztosítási mechanizmus hiánya miatt). A tartós széttagoaltsághoz hozzájáruló egyéb prudenciális tényezők közé tartozik a belföldi és a határokon átnyúló csoporton belüli kitettségek eltérő kezelése, a prudenciális követelmények meghatározásának heterogenitása és kiszámíthatatlansága, illetve a felügyelet, valamint a szanalási és makroprudenciális hatóságok közötti elégtelen koordináció.
- **Az uniós szabályozás eltúlzott és eltérő nemzeti átültetése további széttagoaltságot eredményez.** Ezek az elemek aláássák az egységes szabálykönyv hatékonyságát, nehezíti és költségessé teszi a bankcsoportok számára a határokon átnyúló működést. Emellett a szabályozási kereten belül egyre gyakoribb a puha jogi eszközök igénybevétele, ami súlyosbíthatja ezt a hatást, mivel az ilyen eszközöket a bankok megfelelési tisztviselői és a külső ellenőrök gyakran kötelező erejű korlátozásokként értelmezik.
- **A nemzeti beavatkozások a bankok egyesülése terén megakadályozzák, hogy a bankok uniós szinten méretgazdaságosságot érjenek el.** Az indokolatlan nemzeti szintű beavatkozások túl gyakran akadályozzák az uniós bankok konszolidációs képességét. Ennek következtében ezek a bankok nem tudnak terjeszkedni uniós szinten¹¹, többek között határokon átnyúló egyesületek révén sem. Ez befolyásolja

¹⁰ Európai Központi Bank (2026), [*ECB response to the Commission consultation on the competitiveness of the EU banking sector*](#) (Az EKB válasza a Bizottság uniós bankszektor versenyképességéről szóló konzultációjára).

¹¹ A méretgazdaságosság fontos tényező, amely a befektetési banki tevékenységekhez kapcsolódó számos területen meghatározza a bank hozzájárulását a gazdasághoz, például az állampapírok vagy kereskedelmi kötvények kibocsátása során a jegyzési garanciavállalás, a részvénykibocsátás, a letétkezelő szolgáltatások, az EUR devizapiacán és a származtatott pénzügyi eszközök piacán történő elsődleges kereskedelem, a fúziókkal és felvásárlásokkal kapcsolatos tanácsadás és az ügyletek struktúrájának kialakítása, a nagy kritikus projektek finanszírozása és egyebek terén.

értékeléseiket és hatékonyságnövelő képességüket, korlátozza lehetőségeiket kritikus pénzügyi szolgáltatások nyújtására a háztartások és a vállalkozások számára, továbbá korlátozza őket a hatékony versenyben a globális pénzügyi piacokon a vállalati és befektetési banki tevékenységek terén.

- **A prudenciális szférán kívüli területekre vonatkozó nemzeti szabályok vagy az uniós szabályok eltérő átültetése korlátozza a határokon átnyúló banki tevékenységeket.** Ezek a nem prudenciális akadályok magukban foglalják a pénzmosás elleni szabályozást, a polgári jogot, az adatvédelmet, az adózást¹², a fizetéseképtelenségi jogot és a jelzalog érvényesítésének szabályait, valamint egyes fogyasztóvédelmi szabályokat, amelyeket – bár uniós szinten harmonizáltak – nem egységesen alkalmaznak a tagállamokban. Az eltérő nemzeti szabályok alkalmazása visszatarthatja a bankokat a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtástól, különösen a lakossági banki szolgáltatások terén. Napjaink egyre inkább digitális környezetében az egyik alapvető korlátozás a bankok által valamely nemzeti piac igényeire kifejlesztett informatikai platformokra vonatkozik, amelyek nem reprodukálhatók könnyen Unió-szerte. Ez korlátozza a határokon átnyúló banki tevékenység üzleti modelljét, korlátozza a bankok közötti versenyt, csökkenti az ügyfelek választási lehetőségeit és növeli az árakat.

2.2. A nemzetközi standardok végrehajtása az uniós sajátosságok figyelembevételével

Az Unió elkötelezett a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság által meghatározott nemzetközi standardok és a Pénzügyi Stabilitási Tanács ajánlásai mellett. A nemzetközi standardok végrehajtása elengedhetetlen a pénzügyi stabilitás védelméhez és az egyenlő versenyfeltételek megőrzéséhez. Az Unióban, más joghatóságokkal ellentétben minden bankra nemzetközi standardok érvényesek az egységes piac integritásának megőrzése érdekében. Az Unióban több mint 4 500 bank és mintegy 650 bankcsoport működik, ami sokszínű banki ökoszisztémát hoz létre, finanszírozva az Unió gazdaságát. E bankok típusai a világszerte működő összetett, globálisan rendszerszinten jelentős bankoktól a hagyományosabb vagy kevésbé összetett üzleti modellel rendelkező kisebb bankokig terjednek, amelyek támogatják a kkv-k helyi finanszírozását, többek között a kevésbé fejlett régiókban is. Az uniós gazdaság finanszírozásában betöltött szerepük miatt a szabályozási keretnek lehetővé kell tennie a bankok számára, hogy számos különböző típusú vállalkozást finanszírozzanak, a régóta működő vállalkozásoktól a gyorsan növekvő, innovatív digitális vállalkozásokig, ideértve mind az induló, mind a növekvő fázisban levő vállalkozásokat. Emellett az európai piac jellemzően bankhitelekkel finanszírozza az alapvető hosszú távú stratégiai beruházásokat. Bár történtek erőfeszítések annak érdekében, hogy a szabályozási keret tükrözze ezt a sokféleséget,

¹² Az Európai Bizottság nemrégiben egy külső tanácsadó által készített [tanulmányt](#) tett közzé a pénzügyi szektor jelenlegi adózási keretéről. A tanulmány megvizsgálja mind a héát – amely alól a legtöbb alapvető pénzügyi szolgáltatás mentesül –, mind pedig az Unióban nemzeti szinten alkalmazott ágazati adókat.

számos szabály továbbra is mérettől vagy üzleti modelltől függetlenül alkalmazandó, ami szükségtelen összetettséget és adminisztratív terheket eredményez a bankok számára.

A nagy uniós bankok globálisan versenyeznek, és olyan környezetben kell működniük, ahol a nemzetközi standardok végrehajtása joghatóságokként eltérő. Az elfogadott nemzetközi standardok végrehajtásának egyes főbb joghatóságokban tapasztalható eltérései és késedelmek növelték az aggályokat az uniós bankok globális piacokon való versenyképességével kapcsolatban. A nemzetközi standardoknak meg nem felelő harmadik országbeli joghatóságok által előidézett súlyos versenytorzulások kezelése érdekében a Bizottság továbbra is szorosan figyelemmel fogja kísérni a nemzetközi helyzetet, és élni fog a rendelkezésére álló szabályozási eszközökkel, ügyelve ugyanakkor a pénzügyi stabilitás megóvására.

Ezen túlmenően az uniós szabályozási keret és annak végrehajtása, amelyben számos különböző hatóság vesz részt, a nemzetközi standardokon túlmutató követelmények további rétegeit vezeti be. E tekintetben az Unió jelentősen eltér a többi jelentős joghatóságtól. Az európai bankrendszer jellemzői és az uniós szabályozási és felügyeleti keret sajátosságai együttesen szükségessé teszik a nemzetközi standardok végrehajtásának körültekintő mérlegelését.

2.3. A szabályozási keret indokolatlan összetettsége

Bár a globális pénzügyi válságot követő reformok jelentősen javították az uniós bankszektor rezilienciáját, a szabályozási keretrendszer indokolatlanul összetetté vált.

- **Az összetettség részben a többrétegű és részletekbe menő szabályozási keretrendszerből fakad.** A keretrendszer a jogszabályok két különböző szintjén¹³ és további felügyeleti iránymutatáson¹⁴ alapul, amelyek sok esetben további nemzeti szabályokkal együtt léteznek. Bár ez a többrétegű szabályozás szükség esetén lehetővé teszi a gyorsabb és testre szabott módosításokat anélkül, hogy hosszadalmas jogszabály-módosítási folyamatra lenne szükség, időnként túlzottan részletekbe menő és ezért megterhelő a végrehajtása, különösen a kisebb bankok számára. Az uniós keret végrehajtásával járó növekvő részletesség egyúttal az uniós szabályok nemzeti szintű alkalmazásának egységesítésére irányuló erőfeszítéseket is tükrözi. A szükségtelen összetettséghez és részletességhez gyakran maguk a bankok is hozzájárulnak azáltal, hogy túlértelmezik a szabályozásokat, vagy szabályozási és felügyeleti iránymutatást kérnek a megfelelési kockázatok minimalizálása érdekében.
- **Az adatszolgáltatási és közzétételi követelmények szintén összetettséghez vezethetnek.** Míg a bankok által szolgáltatott adatok szükségesek a bankok felügyeletéhez és a piac integritásának előmozdításához, az adatszolgáltatási és

¹³ 1. szint: „keretjogszabályok” (rendeletek vagy irányelvek) és 2. szint: „technikai intézkedések” (felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok, valamint szabályozástechnikai és végrehajtástechnikai standardok).

¹⁴ 3. szint: „felügyeleti konvergencia” (az európai felügyeleti hatóságok iránymutatásai), értelmező kérdések és válaszok (Q&A-k), vélemények, ajánlások és felügyeleti gyakorlatok.

közzétételi követelmények sok esetben megterhelővé, költségessé és párhuzamossá váltak.

- **Az összetettséget tovább súlyosbítják a mikroprudenciális, makroprudenciális és szanálási szempontokra vonatkozó párhuzamos vagy néha egymást átfedő szabályok.** Ennek az az oka, hogy a banki keretrendszer egyes részeit több szakaszban és gyakran elszigetelten reformálták meg. Emellett a társjogalkotók az idők során nagyrészt átvitték az uniós jogszabályokba vagy megőrizték a nemzeti sajátosságokat. A bankok által egyidejűleg teljesítendő különböző követelmények közti átfedések párhuzamossághoz vezethetnek, és korlátozhatják a pufferek felhasználhatóságát (a tőkekövetelmények problémája)¹⁵. Emellett a szabályok közti kölcsönhatás a három különálló, de egymással összefüggő prudenciális területen gyakran elmarad az optimálistól.
- **A szabályozási keret végrehajtása során az érintett szereplők nagy száma miatt hiányzik a holisztikus áttekintés.** A nemzeti felügyelet, a makroprudenciális hatóságok, a nemzeti szanálási hatóságok, az EKB, az ESZT, az ERKT és az EBH mind részt vesznek a szabályozási keret végrehajtásában, ami jelentős koordinációs kihívásokat eredményez. Bár a bankunió javított a helyzeten azáltal, hogy egységes felügyeletet és szanálást írt elő a hatálya alá tartozó nagyobb bankok számára, nincs kellőképpen figyelembe véve a különböző hatóságok által támasztott követelmények közötti kölcsönhatás, azok együttes hatása, valamint az, hogy az ebből eredő hatékonysági problémákat milyen mértékben hárítják át az uniós háztartásokra és vállalkozásokra.

3. Az uniós bankszektor jövője

Az uniós bankszektor előtt álló kihívások köre és jellege koherens, jövőorientált, átfogó és ambiciózus szakpolitikai intézkedéseket igényel, hatásvizsgálatok alapján, a minőségi jogalkotás elveinek megfelelően. A kihívások mindössze részleges kezelése nem fogja megteremteni a versenyképesség fenntartható és strukturális javulásához szükséges feltételeket, sem biztosítani e javulás maradandóságát. Ez a csomag egyaránt tartalmazna jogalkotási és nem jogalkotási intézkedéseket, köztük a tőkekövetelményekre vonatkozó szabályozás egyszerűsítésére és észszerűsítésére irányuló intézkedéseket is. A javasolt intézkedések valamennyi tagállamban elő fogják mozdítani a piaci integrációt a pénzügyi stabilitásra vonatkozó megfelelő biztosítékok mellett, továbbá biztosítani fogják, hogy a nemzetközi standardok végrehajtása jobban figyelembe vegye az uniós sajátosságokat és arányos megközelítést tükrözzön, kiemelten ügyelve arra, hogy a jövőbeni javaslatok kiterjedjenek az uniós szabályozási keret egyszerűsítésére. Az egyszerűsítés keretében a

¹⁵

EBH (2026. június), *EBA Report on Simplifying the Stacking Order of the EU Prudential and Resolution Framework* (Az EBH jelentése az uniós prudenciális és szanálási keretrendszer tőkekövetelményekre vonatkozó alkalmazási sorrendjének egyszerűsítéséről).

társjogalkotókkal folytatott megbeszéléseknek megfelelően formalizálásra kerül a technikai standardokra vonatkozó EBH-megbízások hátrébb sorolása.

3.1. Az integráció előmozdítása megfelelő biztosítékok mellett

A nemzeti határok mentén tapasztalható széttagoltsághoz kapcsolódó hatékonysági problémák egyértelműen aláássák az uniós bankszektor versenyképességét, és ezeket számos területen hozott intézkedések révén kell kezelni.

➤ Az integráció prudenciális akadályainak kezelése

Az uniós bankcsoportoknak minden szinten meg kell felelniük a prudenciális követelményeknek, a fő anyavállalattól kezdve egészen az egyes leányvállalatokig. Az uniós jog kivételeket tesz lehetővé e szabályok alól, de főként akkor, ha a leányvállalat ugyanabban a tagállamban található, mint az anyavállalata. A határokon átnyúló tevékenységet végző csoportokra vonatkozó prudenciális követelmények biztosítékot nyújtanak a fogadó tagállamok számára a helyi pénzügyi stabilitással kapcsolatos aggályok tekintetében, ám akadályozhatják a források hatékony allokációját e csoportokon belül, és végső soron kihatnak azok általános teljesítményére és rezilienciájára. A határokon átnyúló csoportok felügyeleteinek hatáskörrel kellene rendelkezniük a likviditás és a tőke hatékonyabb elosztásának biztosítására az anyavállalat és a leányvállalatai között, beleértve a stresszhelyzeteket. Ez lehetővé tenné az erőforrások hatékonyabb allokációját a határokon átnyúló bankcsoportokban, ami több lehetőséget biztosítana a méretgazdaságosságra és a kockázatdiverzifikációra (különösen az állampapír-kitettségek tekintetében¹⁶), valamint alacsonyabb költségeket jelentene a háztartások és a vállalkozások számára. Ezek az előnyök összességében versenyképesebbé tennék a bankszektort, és támogatnák a kulcsfontosságú uniós prioritások finanszírozását. A határokon átnyúló csoportoknak üzleti megfontolások alapján kell strukturálniuk működésüket, a prudenciális és versenypolitikai követelményekkel összhangban, és nem lehetnek kitéve a nemzeti hatóságok indokolatlan beavatkozásának.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a következőket vállalja:

- ***Olyan intézkedéseket javasol, amelyek lehetővé teszik a határokon átnyúló csoportok számára, hogy növeljék a tőke és a likviditás allokációjának hatékonyságát. A csoportszintű felügyeletnek hatáskörrel kell rendelkezniük annak biztosítására, hogy a követelmények az anyavállalat szintjén teljesüljenek, és annak előírására, hogy az anyavállalat időben és érvényesíthető módon elegendő forrást különítsen el leányvállalatai számára mind a normál működés során, mind válsághelyzetekben. E hatáskörök gyakorlása során figyelembe kell venni a határokon átnyúló bankcsoportok sokféleségét, beleértve a csoporton belüli leányvállalatok jellegét, rezilienciáját, valamint a csoportokon belüli integráció szintjét és***

¹⁶ Claudia Buch (2026), *The bank-sovereign nexus: securing progress by completing the banking union* (A bankok és az állam közötti kapcsolat: az előrelépés biztosítása a bankunió kiteljesítése révén), amely többek közt megjegyzi, hogy az elmúlt években csökkent a bankok állampapír-kitettségeinek hazai túlsúlya, különösen az egységes felügyeleti mechanizmus által felügyelt nagy bankok esetében.

kötelezettségvállalásokat. E hatáskörök gyakorlását a hitelezők és betétesek védelmére vonatkozó megfelelő biztosítékokkal is alá kell támasztani.

- *Intézkedéseket javasol annak érdekében, hogy nemzeti és uniós szinten hasonló szabályozás vonatkozzon a csoporton belüli kitettségekre¹⁷.*
- *További olyan intézkedéseket javasol, amelyek révén kezelhető az állampapír-kitettségek túlzott koncentrációjának kockázata, és tovább ösztönözhető az államkötvény-portfóliók bankok általi diverzifikálása.*
- *Alkalmazza jogérvényesítési eszköztárát, ha az uniós jog tagállamok általi megsértését állapítja meg, különösen az egyesülésekbe és felvásárlásokba való olyan beavatkozások tekintetében, amelyek alááshatják a szolgáltatások és a tőke szabad mozgását, valamint a letelepedésnek az Európai Unió működéséről szóló szerződésben meghatározott szabadságát. Az összefonódásokról szóló új iránymutatás-tervezet¹⁸ emellett egyértelműbb iránymutatást nyújt a tagállamoknak arra vonatkozóan, hogy milyen körülmények között avatkozhatnak be az uniós szintű összefonódás-ellenőrzés hatálya alá tartozó ügyletekbe.*

➤ **Megfelelő biztosítékok nyújtása**

Az integráció prudenciális akadályainak kezelésére irányuló intézkedéseket az egész Unióra kiterjedő pénzügyi stabilitás megfelelő biztosítékainak kell kísérniük. Továbbra is aggodalomra ad okot, hogy a határokon átnyúló bankcsoportok leányvállalatai tőke- és likviditáshiánnyal szembesülhetnek, különösen válság idején, így a nemzeti hatóságoknak az anyavállalat megfelelő támogatása nélkül kellene kezelnie a csődöket.

Számos határokon átnyúló csoport *egyetlen pontból kiinduló* szanálási stratégia keretében működik, amelyben a válságkezelési intézkedéseket anyavállalati szinten hajtják végre, míg a leányvállalatok támogatása a veszteségek anyavállalatra történő áthárítása, valamint az anyavállalattól a leányvállalatok felé történő tőkejuttatás révén valósul meg. Ha az egész csoportra kiterjedő támogatás megghiúsul, a leányvállalatok – különösen akkor, ha a helyi gazdaságok szempontjából jelentősek – kiszolgáltatottá válhatnak, ami adott esetben a nemzeti betétbiztosítási rendszerek beavatkozását vonhatja maga után¹⁹. E kockázatok kezeléséhez ki kell építeni a hatóságok közötti bizalmat annak biztosítása révén, hogy a tőke-, likviditási, helyreállítási és szanálási tervek elég erősek legyenek a szolgáltatások megfelelő

¹⁷ Az ugyanazon csoporthoz tartozó szervezetek közötti bármely eszköz, kötelezettség vagy pénzügyi kapcsolat.

¹⁸ Az iránymutatás kiemeli, hogy az uniós jog az ilyen nemzeti beavatkozásokat kizárólag a verseny védelmétől eltérő, meghatározott okokból engedélyezi. A beavatkozásoknak a valódi jogos érdekek védelméhez feltétlenül szükséges mértékre kell korlátozódniuk, és tiszteletben kell tartaniuk az arányosság és a megkülönböztetésmentesség elvét. [Commission's new draft merger guidelines](#) (A Bizottság összefonódásokról szóló új iránymutatás-tervezete), 90. o.

¹⁹ Emellett, bár a betétbiztosítási rendszerek teljes mértékben kiépültek, és némelyikük meghaladja a minimális célszintet, továbbra is kiszolgáltatottak maradhatnak az egy vagy több kis bank csődjéből eredő helyi sokkhatásokkal szemben, ami potenciális likviditási hiányokat okozhat, és arra kényszerítheti őket, hogy állami támogatásra támaszkodjanak.

fenntartásához és a rendellenes eredmények megelőzéséhez. Mechanizmusokra volna szükség a határokon átnyúló csoport egésze pénzügyi stabilitásának biztosításához is, amint a szanálás révén talpra áll, és arra törekszik, hogy visszanyerje a pénzügyi piacokhoz való hozzáférést. Az egységes felügyeleti mechanizmus és az egységes szanálási mechanizmus – az egységes szabálykönyv támogatásával – megfelelő eszközök ezen biztosítékok nyújtásához. A bankunióban a biztosított betétek háromnegyede jelenleg az egységes felügyeleti mechanizmus és az Egységes Szanálási Testület közvetlen felügyelete alá tartozik, és azokat uniós szintű szanálásra tervezett bankokban tartják, szemben a nemzeti fizetéseképtelenségi eljárás keretében történő felszámolással. Ezek a bankok megfelelő veszteségviselő képességgel rendelkeznek és potenciálisan hozzáférnek az Egységes Szanálási Alaphoz, ami már most is biztosítja a bankszektoron belüli magas szintű kölcsönös veszteségviselést. Ugyanakkor a Bizottság kellő figyelmet fog fordítani a bankunió kívüli uniós tagállamokra, amelyek eltérő intézményi kereteket működtetnek.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a következőket vállalja:

- *Felváltja az európai betétbiztosítási rendszerre irányuló 2015. évi javaslatot egy olyan új javaslattal, amely felülvizsgálja és egyszerűsíti a betétbiztosítási keretrendszer szerkezetét annak érdekében, hogy jobban összehangolja a válságkezelési és betétbiztosítási intézkedések felelősségi körét és finanszírozását a bankunió meglévő biztonsági hálóin belül, központi és nemzeti szinten egyaránt. A javaslat a betétbiztosítási rendszerek likviditási hiányokkal szembeni fennmaradó sebezhetőségét is kezelni fogja. A cél annak biztosítása, hogy egy határokon átnyúló csoport csődje ne okozzon torzulásokat az egyes tagállamokban és ne rójon terheket a betétbiztosítási rendszerekre és a nemzeti költségvetésekre, illetve az, hogy a biztosított betétek az egész bankunióban ugyanolyan szintű védelmet élvezzenek. Összességében csökkenteni fogja a betétbiztosítási rendszerek és a szanálási alapok jelenlegi elhatárolásából eredő összetettséget.*
- *Intézkedéseket javasol a csoportszintű szanálási stratégiák kiszámíthatóságának javítására és a források határokon átnyúló csoportokon belüli integráltabb allokációjának támogatására, többek között stresszhelyzetben is.*
- *Támogatja az érintett intézmények és a tagállamok arra irányuló, folyamatban lévő erőfeszítéseit, hogy megerősítsék a szanálás során történő likviditásnyújtást szolgáló hiteles és kiszámítható védőháló-finanszírozási mechanizmusokat, megfelelő biztosítékok mellett, összhangban a bankunió belüli szanálás és felügyelet európai dimenziójával és a nemzetközi standardokkal.*

➤ *Az integráció nem prudenciális akadályainak kezelése*

A banki integrációt nem prudenciális jellegű akadályok is nehezítik, amelyek növelik a határokon átnyúló banki tevékenység folytatásának költségeit. Harmonizált uniós keret hiányában a nemzeti fizetéseképtelenségi jogszabályok továbbra is széttagoltak, és továbbra is korlátozzák a bankok határokon átnyúló tevékenységét, például a csődjogi szabályozásban a hitelbiztosíték érvényesítését érintő szempontok tekintetében. A társjogalkotók konkrét

kérdésekben előrelépést értek el, például a válságkezelési és betétbiztosítási kereten belüli egységes hitelezői kielégítési sorrend létrehozása terén. A fizetésképtelenségi jogszabályok Unió-szerte történő harmonizálására tett strukturálisabb és ambiciózusabb kísérletek azonban a mai napig nem vezettek konszenzushoz a tagállamok között. A Bizottság továbbra is kész arra, és elkötelezett amellett, hogy előmozdítsa a fizetésképtelenségi jog további harmonizációját.

A pénzmosás elleni szabályokat és egyes fogyasztóvédelmi szabályokat Unió-szerte nagymértékben harmonizálták, ám a tagállamok gyakran eltérően alkalmazzák őket. További jogalkotási erőfeszítésekre került sor a magasabb szintű harmonizáció elérése érdekében, például a Pénzmosás Elleni Hatóság (AMLA) közelmúltbeli létrehozásával, és a fogyasztói hitelekről szóló, 2026. november 20-tól alkalmazandó új irányelv keretében²⁰.

A nem prudenciális akadályok eltántoríthatják a bankokat attól, hogy páneurópai banki termékeket – például betéteket vagy lakossági hiteleket – kínáljanak, és többletköltségeket eredményezhetnek, különösen az informatikai rendszerek miatt, amelyeket hozzá kell igazítani a 27 tagállam eltérő nemzeti jogrendjéhez. A banki szolgáltatások digitalizációja és technológiai fejlődése (nyílt banki szolgáltatások, eszköztokenizáció, a mesterséges intelligencia használata – jó minőségű adatokhoz való hozzáférésre is –, a szabályok hozzáigazítása olyan új üzleti modellekhez, mint a betétközvetítő platformok, ügyfélszolgálati alkalmazások, e-pénztárcák) fokozhatja a versenyképességet.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a következőket vállalja:

- ***Együttműködik a Pénzmosás Elleni Hatósággal a pénzmosás elleni egységes uniós szabálykönyv végrehajtásában, amely 2027. július 10-től közvetlenül alkalmazandó lesz a tagállamokban, és Unió-szerte harmonizálni fogja az „Ismerd az ügyfeledet” elvre vonatkozó követelményeket és a gyanús tevékenységek bejelentését.***
- ***Továbbra is nyomon követi a fogyasztóvédelmi szabályok nemzeti alkalmazását a határokon átnyúló tevékenység megkönnyítése és előmozdítása érdekében, biztosítva, hogy a fogyasztók könnyebben férhessenek hozzá a banki szolgáltatások szélesebb kínálatához, a megfelelő szintű védelem fenntartása mellett.***
- ***Értékeli, hogy a fogyasztóvédelmi szabályokat eltúlzottan ültették-e át vagy olyan módon alkalmazzák-e, amely szükségtelenül széttagolja a piacot.***
- ***Továbbra is nyomon követi a digitalizációban rejlő lehetőségeket és azok informatikai következményeit a bankszektorra nézve annak biztosítása érdekében, hogy a szabályozási keret kellően agilis legyen a digitalizáltabb banki szolgáltatások nyújtása és az innováció előmozdítása terén, a kiberreziliencia megőrzése mellett.***

²⁰

A fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 2008/48/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. október 18-i (EU) 2023/2225 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L, 2023/2225, 2023.10.30.) teljes mértékben harmonizálja a fogyasztóvédelmi szabályokat a fogyasztói hitelek területén annak biztosítása érdekében, hogy az Unióban valamennyi fogyasztó érdekei magas szintű és egyenlő védelemben részesüljenek, valamint a jól működő belső piac létrehozása érdekében.

3.2. *A nemzetközi standardok végrehajtása az uniós sajátosságok figyelembevétele és az arányosság biztosítása mellett.*

Az EU híven átvette a nemzetközi standardokat, sőt, egyes területeken eltúlzottan ültette át őket azáltal, hogy azokat nemcsak a nagy, nemzetközileg aktív bankokra, hanem a konszolidáció valamennyi szintjén és valamennyi bankra alkalmazta. Bár ez a megközelítés jelentősen növelte a rezilienciát, bizonyos uniós sajátosságok figyelmen kívül hagyását okozhatta.

➤ *A nemzetközi standardok végrehajtása az uniós sajátosságok figyelembevételével*

Az Unió 2025. január 1-je óta számos átmeneti intézkedés révén ültette át az uniós jogba a Bázeli III. megállapodást. Az egyik legnagyobb bankpiac képviselőiként az uniós felügyelet és a Bizottság részt vesznek a nemzetközi standardok alakításában, és proaktívan törekedniük kell annak biztosítására, hogy a globális keretek figyelembe vegyék a különböző piacok, így különösen az európai bankszektor sajátosságait. A nemzetközi standardoknak az uniós jogba való átültetése során továbbá kellően figyelembe kell venni az uniós bankszektor sajátosságait annak érdekében, hogy elkerülhetők legyenek az egyes tevékenységekre vagy bankokra gyakorolt aránytalan hatások, és biztosítható legyen, hogy a keret hatékonyan és kiegyensúlyozottan teljesítse prudenciális célkitűzéseit.

Alapvető fontosságú, hogy a nemzetközi versenyfeltételek egyenlőek legyenek. A más területeken még folyamatban lévő végrehajtásra tekintettel a Bizottság lépéseket tett annak érdekében, hogy 2027. január 1-jéig elhalassza a bázeli piaci kockázati keretrendszer egyes elemeinek az Unióban történő alkalmazását (a kereskedési könyv alapvető felülvizsgálata). A Bizottság 2026. június 4-én felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadott el annak érdekében, hogy 2029 végéig enyhítse a keretrendszer alkalmazásának egyes hatásait. A felhatalmazáson alapuló jogi aktust jelenleg a Tanács és az Európai Parlament vizsgálja.

Az Unió fokozatosan vezeti be a tőkepadlót²¹ számos átmeneti intézkedéssel együtt, amelyek célja, hogy lehetővé tegyék a bankok és a hatóságok számára a Bázeli Megállapodáshoz való fokozatos alkalmazkodást. Eközben harmadik országbeli joghatóságokban különböző megközelítéseket alkalmaztak, beleértve a tőkepadló teljes megszüntetését. Az uniós székhelyű érdekelt felek eltérő véleményeket fogalmaztak meg a tőkepadló jövőjével kapcsolatban, többek között a kalibrálás megfelelő szintjéről, a követelmény alkalmazásának szintjéről (önálló vagy konszolidált szint), arról, hogy a keretrendszer mely kockázatokra terjedjen ki, valamint arról, hogy a keretrendszer hogyan működik együtt az alapul szolgáló sztenderd módszerrel, például olyan területeken, mint a speciális hitelezés, a projektfinanszírozás és a kereskedelemmel kapcsolatos finanszírozás.

²¹ A tőkepadló olyan szabályozási biztosíték, amely korlátozza, hogy a bankok milyen mértékben csökkenthetik tőkekövetelményeiket belső kockázati modellek révén a sztenderd módszerekhez képest.

A kkv-támogatási tényező ellenére a nem minősített vállalatok prudenciális kezelése strukturális kihívást jelent az uniós szabályozási keret számára. Mivel az uniós vállalatok, különösen a kkv-k többnyire banki finanszírozásra támaszkodnak a tőkepiacok helyett, túlnyomó többségük nem rendelkezik külső hitelminősítéssel. A Bizottság ezért meg fogja vizsgálni annak lehetőségét, hogy megszüntesse a külső minősítés szükségességét annak érdekében, hogy megkönnyítse az ilyen vállalatok banki finanszírozáshoz való hozzáférését. E lehetőség értékelésekor azt is figyelembe kell vennie, hogy a javasolt szakpolitika elriaszthatja-e a vállalatokat a hitelminősítések igénybevételétől, ami aláásná az átláthatóságot és a mélyebb uniós részvény- és vállalatikötvény-piacok hosszú távú növekedését, valamint csökkentené a bankok számára a vállalatok kockázatainak értékeléséhez rendelkezésre álló információkat. Az MBU azon alapvető céljának eléréséhez, hogy az egységes tőkepiac révén fokozza a finanszírozási források diverzifikációját, stratégiai, hosszú távú megközelítésre van szükség.

A lakóingatlanokkal kapcsolatos kitétségek prudenciális kezelése szintén gondos kalibrálást igényel. Az e területre vonatkozó követelmények befolyásolhatják a lakásfinanszírozáshoz jutást – többek között a lakáskínálatra gyakorolt hatásuk révén –, valamint hatással lehetnek egyes piaci szegmensek működésére, miközben a keretnek kockázatterékenynek kell maradnia. Ugyanakkor azt is figyelembe kell venni, hogy a jelzáloghitelezés növelésére irányuló lépések a korlátozott kínálat körülményei között magasabb lakásárakat eredményezhetnek, ami rontja a megfizethetőséget és aláássa a kitűzött célt.

Más területeken a nemzetközi versenyképesség megerősítése és a digitalizáció támogatása érdekében fontolóra lehetne venni a prudenciális keret módosítását, például a szoftvereszközök kezelése terén. Az uniós szabályok előírják a bankok számára, hogy alapvető tőkéjükből nagyrészt levonják a szoftverberuházásokat. Ez a megközelítés a szoftvereket inkább fizikai költségként, semmint a versenyképességet szolgáló üzleti eszközként kezeli, és sokan úgy vélik, hogy hátrányos helyzetbe hozza az uniós bankokat más joghatóságok bankjaival szemben. Az uniós megközelítés óvatossága azonban előnynek is tekinthető egy olyan időpontban, amikor a mesterséges intelligenciával kapcsolatos fejlemények megkérdőjelezzik a szoftvereszközök értékét. Általában véve a prudenciális keretnek jobban kell tükröznie az immateriális javak szerepét a modern gazdaságban.

Végezetül **az uniós bankszektor versenyképessége nemcsak a prudenciális megfontolások, a technológia és innováció kérdése. Attól is függ, hogy a bankok képesek-e magasan képzett szakembereket vonzani, megtartani és megfelelően javadalmazni a tehetségek globális piacán.** Mindezek alapján a Bizottság jelenleg értékeli a javadalmazási keret lehetséges kiigazításait. Az aktualizált javadalmazási szabályok hozzájárulhatnak az uniós bankszektor versenyképességének előmozdításához, miközben biztosítják, hogy a javadalmazási politikák ne ösztönözzék a túlzott kockázatvállalást.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a következőket vállalja:

- *Egyértelmű javaslatokat terjeszt elő a tőkepadló és az arra vonatkozó átmeneti rendelkezések által a nem minősített vállalatokra, a jelzáloghitelezésre és az uniós*

bankok versenyképességére gyakorolt hatás, valamint a keretrendszer más elemeivel való kölcsönhatásuk tekintetében, ideértve a reziliencia és a gazdaság szélesebb körű finanszírozása közötti megfelelő egyensúly megteremtésére szolgáló intézkedéseket is.

- *Folytatja a nemzetközi standardok különböző joghatóságokbeli végrehajtásának nyomon követését, és hosszú távú, stratégiai uniós megközelítést alkalmaz a piaci kockázati tőkekövetelményekre vonatkozóan, az összegyűjtött tapasztalatok és az egyenlő versenyfeltételekkel kapcsolatos megfontolások alapján.*
- *Értékeli a stratégiai beruházásokhoz kapcsolódó speciális hitelezés – többek között az infrastruktúrával és az energetikai átállással kapcsolatos projektfinanszírozás – szabályozási kezelését, valamint a kereskedelemfinanszírozás szabályozási kezelését annak biztosítása érdekében, hogy az európai bankok támogatni tudják az európai vállalatokat és meg tudják erősíteni az ellátási lánc biztonságát.*
- *Javasolja a bankok szoftvereszköz-beruházásaira vonatkozó prudenciális szabályozás felülvizsgálatát annak biztosítása érdekében, hogy a keret prudenciális szempontból megalapozott legyen, összhangban legyen a digitális és kiberkockázati környezettel, és megfelelő ösztönzőket biztosítson a bankok számára a beruházáshoz az innováció és a digitális reziliencia terén.*
- *Feltárja azokat a lehetséges cselekvési területeket, amelyek biztosítják a hitelezéshez való hozzáférést a szellemi tulajdon-intenzív vállalatok és tágabb értelemben az immateriális gazdaság számára, többek között azáltal, hogy felkéri az érintett érdekelt feleket, hogy mérlegeljék a kapacitásépítési programok, értékelési keretek és kockázatmegosztási mechanizmusok megvalósítását. Ez a munka figyelembe fogja venni az induló és növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó stratégia szellemi tulajdonnal kapcsolatos, küszöbön álló intézkedéseit, például az európai innovációs intézkedéscsomagot.*
- *Értékeli a jelentős kockázatot vállaló személyek jelenlegi javadalmazási szabályainak lehetséges módosítását és annak az uniós bankszektorra gyakorolt hatását. A Bizottság jelenleg azt értékeli, hogy miként csökkenthetők e szabályok szükségtelen terhei és összetettsége, miként kezelhetők a bérstruktúrákra gyakorolt nem kívánt hatásai, miként előzhető meg a szakemberekért folytatott verseny torzítása, és miként igazítható a keretrendszer a rendszerszintű kockázatokhoz.*

➤ *A szabályozási keret arányosságának biztosítása*

Európának olyan nagy bankokra van szüksége, amelyek képesek nemzetközi szinten versenyezni azokon a piacokon, ahol a méret alapvető fontosságú, de a kisebb, jellemzően helyi kötődésű bankok is érvényesülnek. A kisebb bankoknak fontos szerep jut az uniós beruházási prioritások és a kkv-finanszírozás helyi szintű támogatásában, többek között a kevésbé fejlett régiókban, közelségük révén, végső soron a hitelezési kínálatot is fellendítve.

Az uniós szabályozási keret tekintetbe veszi a kisebb és nem összetett bankok sajátosságait, ám összetettsége miatt még mindig előfordulhat, hogy aránytalan hatást gyakorol a kisebb bankokra. A kis méretű és nem összetett bankok számára megfelelőbb rendszernek mérhetően egyszerűbbnek és a megfelelési költségek tekintetében kevésbé megterhelőnek kell lennie, ugyanakkor meg kell őriznie a megfelelő kockázatalapú követelményeket és a pénzügyi stabilitást, valamint fenn kell tartania a kockázatkezelési gyakorlatok javítására irányuló ösztönzőket.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a következőket vállalja:

- *Javaslatot tesz a tőkekövetelményekről szóló rendeletben egy olyan rendszerre, amely lehetővé teszi a kis méretű és kevésbé összetett bankok egyértelműbb azonosítását a szabályozási kereten belül – jogi és szervezeti struktúrájuktól függetlenül –, lehetőség szerint kiigazítva a jelenlegi kritériumokat és küszöbértékeket annak érdekében, hogy azok tükrözzék az uniós bankszektor sajátosságait, kevesebb, célzottabb és egyszerűbb követelményt támasztva a prudenciális, makroprudenciális és szanalási keretrendszerekben. Egy ilyen rendszernek azt is lehetővé kell tennie az Európai Bankhatóság számára, hogy olyan 2. és 3. szintű intézkedéseket dolgozzon ki, amelyek kevesebb számú követelménnyel és eljárással, hatékonyabban szolgálják a kis és kevésbé összetett bankokat.*
- *A bankunió kiteljesítésével összefüggésben a Bizottság folytatni fogja a párbeszédet az EFM-mel és az ESZT-vel az arányosság hatékony alkalmazásáról, többek között azon sajátos körülmények kapcsán, amelyek akkor is indokolják a hitelintézetek kevésbé jelentősnek minősítését, ha azok amúgy megfelelnek az EFM-rendeletben foglalt, a nemteljesítés jelentőségére vonatkozó kritériumoknak.*

Ezen túlmenően a befektetési vállalkozások hozzájárulnak a tőkepiac sokszínűségéhez és mélységéhez azáltal, hogy a hitelintézetek szolgáltatásait kiegészítő és azokkal versengő szolgáltatásokat kínálnak, például likviditást biztosítanak, hozzájárulnak a tőke hatékony allokációjához, valamint támogatják a tulajdonviszonyt, illetve hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátását. Foglalkozni kell továbbá a szabályozási keret által a befektetési vállalkozások szerepvállalása előtt támasztott indokolatlan akadályokkal is. Az EBH és az ESMA a befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális keret működéséről szóló közös véleménye²² arra a következtetésre jutott, hogy a rendelet teljesíti eredeti célkitűzéseit, ugyanakkor célzott módosításokat javasolt.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a következőket vállalja:

- *Javaslatot tesz a befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális keret célzott módosítására, többek között a küszöbérték-struktúra, az irányítási és javadalmazási követelmények tekintetében, valamint felülvizsgálja a tőke- és likviditási követelmények kalibrálását.*

²² Európai Bankhatóság (2025), [*The EBA and ESMA recommend targeted revisions to the investment firms' prudential framework*](#) (Az EBH és az ESMA a befektetési vállalkozások prudenciális keretének célzott felülvizsgálatát javasolja).

3.3. A szabályozási keret egyszerűsítése

A szabályozási keret egyszerűsítése kézzelfogható előnyökkel járhat a bankok és a felügyeleti hatóságok számára anélkül, hogy aláásná a rezilienciát. A keretet összetettebbé tették a mikroprudenciális, szanálási és makroprudenciális szabályok egymást követő felülvizsgálatai, amelyeket gyakran egymástól függetlenül végeznek el, és nem fordítottak kellő figyelmet azok kölcsönhatására. Ezért olyan intézkedésekre van szükség, amelyek megszüntetik a túlzott részletességet, valamint a különböző szabályrendszereken belüli és azok közötti átfedéseket és következetlenségeket. Ám az indokolatlan összetettség csökkentése nem vezethet olyan deregulációhoz, amely alapvetően aláásna a bankszektor rezilienciáját, mivel a reziliencia az ágazat versenyképességének előfeltétele.

A szabályozási keret szerinti adatszolgáltatás továbbá indokolatlanul megterhelővé és költségessé vált. Minden olyan adatszolgáltatást, amely nem segíti arányosan a reziliencia és az integráció javítását, csökkenteni kell vagy el kell távolítani a szabályozási keretből.

➤ Mikroprudenciális szabályok

A mikroprudenciális szabályok közé tartoznak az 1. pillér követelményei, a 2. pillér követelményei és a 2. pillér szerinti iránymutatás. Az 1. pillér követelményei határozzák meg a bankok kötelező tőkeszintjét. A 2. pillér követelményei bankspecifikus tőkeszinteket határoznak meg, míg a 2. pillér szerinti iránymutatás szintén bankspecifikus, de nem kötelező erejű, és a felügyelet elvárását tükrözi a bankok által annak értékében fenntartandó teljes tőkeszintről, hogy a stresszhelyzetek időszakában is ellenállóak maradjanak. A kockázatalapú követelményeken kívül a felügyelet a 2. pillér tőkeáttételi mutatóra vonatkozó követelményeit is meghatározhatja.

Aggályok merültek fel a 2. pillér követelményeinek és iránymutatásainak jelenlegi kialakításával és alkalmazásával kapcsolatban, különös tekintettel az egyéb követelményekkel való esetleges átfedésekre, amelyek kétszeres beszámításhoz vezethetnek. Szintén aggályok merültek fel a 2. pillér követelményeinek és iránymutatásainak meghatározásához használt módszerek korlátozott átláthatóságával kapcsolatban, amelyek nyomán felmerült az igény a döntések egyértelműbb magyarázatára, a korrekcióval kapcsolatos nagyobb egyértelműsége és ösztönzőkre, valamint a mögöttes kockázatok fokozottabb tükrözésére.

Az egységes felügyeleti mechanizmus már elkötelezte magát a 2. pillér követelményeihez és iránymutatásaihoz kapcsolódó számos javítás végrehajtása mellett. A közelmúltban új módszertant vezetett be a 2. pillér követelményeire vonatkozóan, és reformprogramot javasolt, amelynek célja a prudenciális felügyelet hatékonyságának, eredményességének és kockázatalapú szemléletének általánosabb növelése. Ezek a reformok fontos lépést jelentenek a megfelelő felügyeleti felülvizsgálati keret biztosításában. E folyamatban lévő erőfeszítések kiegészítéseként további lépések mérlegelhetők annak biztosítása érdekében, hogy a felügyeleti követelmények kockázatalapúak és arányosak maradjanak, elkerülve ugyanakkor a szükségtelen összetettséget vagy a tőkekövetelmény-keret más szempontjaival való átfedéseket.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a következőket vállalja:

- *Intézkedéseket javasol a 2. pillérre vonatkozó iránymutatás működésének javítására annak célzott alkalmazása érdekében.*
- *Javasolja a tőkeáttételi mutatóhoz kapcsolódó 2. pillér szerinti tőkekövetelmények megszüntetését.*

➤ *Szanálási szabályok*

Az uniós szanálási szabályok előírják a bankok számára a szavatolótőke és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségek kötelezően tartandó minimális szintjét (MREL) annak biztosítása érdekében, hogy csőd esetén képesek legyenek viselni a veszteségeket. Bár ez növelte az uniós bankok rezilienciáját, a MREL jelenlegi kialakítása összetetté vált, és egyes esetekben párhuzamossággal jár, különösen a MREL-követelmények és teljes veszteségviselő képességre (TLAC) vonatkozó, a nemzetközi standardokhoz kapcsolódó követelmények eltérő elismerési kritériumai és kalibrálása miatt. Ez az összetettség akadályozza a kiszámíthatóságot és a következetességet, és hatással van az uniós bankok közötti egyenlő versenyfeltételekre.

A szanálási szabályok a szavatolótőke-rendszerből származó kiegészítő rendelkezéseket is tartalmaznak, amelyek néha indokolatlanul összetettek az MREL-instrumentumok esetében. Például az előzetes engedélyezési rendszer, amelynek célja a bankok veszteségviselő képességének védelme és adminisztratív terheket rótt a bankokra és a szanálási hatóságokra. Bár az Egységes Szanálási Testület új, egyszerűsített megközelítést javasolt annak érdekében, hogy felgyorsítsa ezen engedélyek megadását a bankok számára, amelyek vissza kívánják vásárolni vagy le kívánják cserélni MREL-instrumentumaikat, további fejlesztésre van szükség.

A MREL-követelmények meghatározása mellett az Egységes Szanálási Testületnek és a nemzeti szanálási hatóságoknak szanálási terveket kell készíteniük a bankok számára. Ez egy hosszadalmas és nehézkes folyamat, amely nem tükrözi azt aényt, hogy több iterációt követően a bankszanálási tervek ma érettebbek, és egyszerűsíteni lehetne őket annak érdekében, hogy a bankok és a hatóságok az így felszabaduló erőforrásaikat a tervek végrehajtásának előkészítésére és tesztelésére összpontosíthassák.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a következőket vállalja:

- *Javasolja a MREL-keret felülvizsgálatát, közelítve azt a nemzetközi standardokhoz azáltal, hogy megszünteti a TLAC-standardtól való szükségtelen eltéréseket, és egyszerűbb, automatikusabb és kiszámíthatóbb kalibrálást vezet be. A felülvizsgált keret meg fogja őrizni a szanálási keret rezilienciáját, fenn fogja tartani a szanálhatóság ösztönzőit, és biztosítani fogja, hogy a követelmények arányosak legyenek, különösen a kisebb bankok esetében.*
- *Javaslatot tesz a stabil pénzügyi helyzetben lévő bankok engedélyezési eljárásának egyszerűsítésére a visszavásárlások és a kötelezettségkezelés engedélyezésének*

felgyorsítása, a megfelelési költségek csökkentése és a rugalmasság növelése érdekében, a szanálhatóság fenntartása és a TLAC-standardok betartása mellett.

- *Javasolja a szanálástervezési szakaszban végzett bizonyos – többek között a szanálástervezési ciklusok gyakoriságára vagy a kapcsolódó elfogadási eljárásokra vonatkozó – értékelések arányosabbá tételét arra tekintettel, hogy a szanálástervezési tevékenységek kiforrottabbá váltak a válságkezelési keret bevezetése óta.*

➤ **Makroprudenciális szabályok**

A nemzeti hatóságok felelősek a makroprudenciális intézkedések meghatározásáért, figyelembe véve bankszektoruk és gazdasági ciklusaik sajátosságait. Az ehhez rendelkezésükre álló eszköztár magában foglalja a tőkepuffereket, a kockázati súlyok kiigazítására szolgáló eszközöket, valamint hitelfelvevői alapú intézkedéseket. A legnagyobb hatású makroprudenciális intézkedések a tőkepufferek, amelyeket az 1. és 2. pillér követelményein felül határoznak meg, és amelyeket a bankok válsághelyzetben felhasználhatnak a hitelállomány-leépítés elkerülése és a gazdaságnak történő hitelezés fenntartása érdekében. Ez a decentralizált keret harmonizált uniós módszertan hiányában nagyon összetetté vált, tükrözve a tőkepufferek nagy számát, a pufferek meghatározott kockázatokhoz és eseményekhez kapcsolt kialakítását, valamint a nemzeti mérlegelési jogkört a pufferek szintjének meghatározása és a pufferek hatálya alá tartozó bankok kijelölése terén. A kiszámíthatóság és a következetesség hiánya e keret alkalmazása során hatással lehet a bankok üzleti döntéseire, különösen a határokon átnyúló tevékenység, konszolidáció vagy átszervezés tekintetében. Emellett az uniós és nemzeti hatóságokat magában foglaló többszintű irányítás tovább bonyolítja a helyzetet. Az EKB egyszerűsítéssel foglalkozó magas szintű munkacsoportjának ajánlásai²³, valamint a célzott konzultációra adott válaszok megerősítik ezeket a kihívásokat.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a következőket vállalja:

- *Javaslatot tesz a makroprudenciális keret felülvizsgálatára annak érdekében, hogy Unió-szerte egyszerűbb eszköztárat, valamint nagyobb konvergenciát és következetességet biztosítson a makroprudenciális eszközök alkalmazása terén. Konkrétabban, csökkenteni kell a pufferek (anticiklikus tőkepuffer, rendszerkockázati tőkepuffer) számát, és javítani kell azok kialakítását és kalibrálását. Harmonizálni kell az egyéb rendszerszinten jelentős intézményekre (O-SII) vonatkozó keretet: meg kell szüntetni a hiányosságokat ezen intézmények azonosítása és a pufferkalibráció terén.*

²³ Európai Központi Bank (2025), [*Simplification of the European prudential regulatory, supervisory and reporting framework*](#) (Az európai prudenciális szabályozási, felügyeleti és adatszolgáltatási keret egyszerűsítése).

➤ ***A mikroprudenciális, szanálási és makroprudenciális szabályok közötti kölcsönhatás***

A mikroprudenciális, makroprudenciális és szanálási szabályokat a különböző érintett hatóságok egymástól függetlenül, a szabályok kölcsönhatásának figyelembevétele nélkül hajtják végre, ami gyakran párhuzamos és következetlen követelményeket eredményez. Ez túlterheli a bankokat az egymást átfedő, különböző célokra kijelölt tőkerétegek révén, holott azok egyes esetekben ugyanazokat a kockázatokat kezelik, továbbá nemkívánatos korlátokat szabnak a tőkepufferek stresszhelyzetben történő felhasználására vonatkozóan. Például bizonyos instrumentumoknak a tőkepuffereknek és más minimumkövetelményeknek (tőkeáttételi mutató és MREL) való megfelelés érdekében történő kétszeres beszámítása megakadályozhatja a bankokat abban, hogy a követelmények megsértése nélkül használjanak fel puffereket. A befektetői megítélés és a jövedelmezőségi aggályok szintén megnehezíthetik a pufferek felhasználhatóságát. E kihívások kezelése érdekében az érintett hatóságoknak holisztikus megközelítést kell alkalmazniuk a mikroprudenciális, szanálási és makroprudenciális követelmények meghatározására. Bár a hatóságoknak meg kell őrizniük mérlegelési jogkörüket, a követelmények meghatározásának kiszámíthatóbbnak és átláthatóbbnak kell lennie annak érdekében, hogy a bankok tőke tervezése hatékonyabb lehessen, és nagyobb átláthatóságot kínálhassanak a pénzügyi piac számára.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a következőket vállalja:

- ***Erősebb koordinációs mechanizmusokat javasol a mikroprudenciális, szanálási és makroprudenciális szabályok végrehajtásáért felelős hatóságok között annak biztosítása érdekében, hogy a követelményeket koherensen határozzák meg, és azokra megerősített és egyértelműbb elszámoltathatóság vonatkozzon. A hatóságoknak fokozniuk kell a koordinációt és az információcserét, holisztikus szemléletet alkalmazva mind a rendszer egészére, mind egy adott bank általános tőkeszükségletére vonatkozóan.***
- ***Felülvizsgálja a technikai standardok keretrendszeren belüli szükség szerinti módosítására irányuló eljárást, megerősíti az EBH hatásvizsgálatok készítésére vonatkozó kötelezettségét, valamint megerősíti az EBH felhatalmazásai megadásának és gyakorlásának módjára vonatkozó elszámoltathatósági és ellenőrzési mechanizmusokat.***
- ***Javasolja bizonyos mikroprudenciális, szanálási és makroprudenciális szabályok közvetlenül alkalmazandó rendeletekbe való áthelyezését az egyértelműség és a felügyeleti konvergencia fokozása, valamint a bankok adminisztratív terheinek csökkentése érdekében.***

➤ ***Az adatszolgáltatási és közzétételi követelmények egyszerűsítése***

Bár az adatszolgáltatási és közzétételi követelmények elengedhetetlenek a bankszektor megfelelő működéséhez, a bankokra vonatkozó adatszolgáltatási keret nagyon megterhelővé vált. Az uniós bankok teljes adatszolgáltatási költségét, amely magában foglalja

az adatszolgáltatási rendszer (személyzet, informatika, jogi, számviteli, ellenőrzési és tanácsadási szolgáltatások) működésével kapcsolatos összes kiadást, évi 11,2 milliárd EUR-ra becsülték²⁴. Az adatszolgáltatás terhei az adatszolgáltatási követelmények gyakori változásaiból, a szükségtelen összetettségből, az egyértelműség és a következetesség hiányából, valamint a hatóságok közötti korlátozott adatmegosztásból következő párhuzamos adatszolgáltatásból erednek.

Az adatszolgáltatási követelmények egyszerűsítése és észszerűsítése érdekében már jelentős lépések történtek, összhangban a Bizottság felügyeleti adatokra vonatkozó stratégiájával²⁵. Ezek közé tartoznak azok a jogszabály-módosítások, amelyek egyszerűsítik a felügyeleti adatoknak a közzététel és egyéb célok érdekében történő újbóli felhasználását, valamint azok az intézkedések, amelyek jelentősen csökkentik a kis méretű és nem összetett intézmények adatszolgáltatási terheit (3. pillér szerinti adatközpont), a jobb adatmegosztásról szóló rendelet, amely visszaszorítja a párhuzamos adatkéréseket, és előírja az uniós hatóságok számára, hogy rendszeresen vizsgálják felül és szüntessék meg a felesleges adatszolgáltatási követelményeket, és tegyenek előrelépést az integrált adatszolgáltatással kapcsolatos erőfeszítéseik terén²⁶, valamint az I. omnibusz csomag és az uniós taxonómia és az európai fenntarthatósági beszámolási standardok ezt követő egyszerűsítése²⁷. Az egységes európai hozzáférési pont – létrehozását és működésbe lépését követően – javítani fogja a hozzáférhetőséget is, és csökkenteni fogja a párhuzamosságokat azáltal, hogy megkönnyíti a bankokra és termékeikre vonatkozó nyilvános adatokhoz való központosított elektronikus hozzáférést. A Bizottság továbbra is együtt fog működni az EBH-val annak biztosítása érdekében, hogy a prudenciális adatszolgáltatási és közzétételi követelmények arányosak legyenek, és összhangban legyenek a tágabb fenntarthatósági kerettel.

Emellett az EBH már számos érdemi intézkedést végrehajtott a bankok adatszolgáltatási terheinek csökkentése érdekében. A 2026-ban javasolt további intézkedésekkel együtt az uniós adatszolgáltatási kereteken belüli adatpontok száma várhatóan 50 %-kal csökken²⁸. Ezen előrelépés ellenére az érdekelt felek megerősítik, hogy további egyszerűsítésre van szükség, a prioritásaik közé tartozik az adatszolgáltatás integrációja, az arányosság és a technológiai korszerűsítés.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a következőket vállalja:

- ***Támogatja a jelenlegi adatszolgáltatási megközelítésről az integráltabb prudenciális, statisztikai és szanálási adatszolgáltatásra való átállást, amelynek sarokkövei a szilárd irányítási rendszerek és az egységes adatszótár, és ösztönzi az érintett***

²⁴ Európai Bankhatóság (2021), *Study of the cost of compliance with supervisory reporting requirements* (Tanulmány a felügyeleti adatszolgáltatási követelményeknek való megfelelés költségeiről).

²⁵ Európai Bizottság (2021), *Strategy on supervisory data in EU financial services*, (Az uniós pénzügyi szolgáltatások felügyeleti adataira vonatkozó stratégia).

²⁶ HL L, 2025/2088, 2025.10.21., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2088/oj>.

²⁷ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve az (EU) 2022/2464 és az (EU) 2024/1760 irányelvnek az egyes fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolási és átvilágítási követelmények tagállamok általi alkalmazásának kezdőnapjai tekintetében történő módosításáról, **COM(2025) 80 final**.

²⁸ Európai Bankhatóság (2026), *Efficient reporting: simpler, smarter, proportionate*, (Hatékony adatszolgáltatás: egyszerűbb, intelligensebb, arányosabb).

hatóságokat, hogy – a Közös Banki Adatszolgáltatási Bizottság szakmai támogatásával – folytassák a technikai munkát és érjenek el kézzelfogható javulást.

- *Az uniós bankszektor versenyképességének javítására rendelkezésre álló összes lehetőség figyelembevételével, ideértve az EBH megbízatásának potenciális felülvizsgálatát is, szükség esetén célzott jogszabályi változtatásokat javasol az EBH arra való felhatalmazása érdekében, hogy az adatszolgáltatás technikai szintjén további arányosságot, egyszerűsítést és automatizálást valósítson meg, többek között a kisebb adatszolgáltatási hibákra vonatkozó lényegességi küszöbértékek és az adatszolgáltatási terhet indokolatlanul növelő egyéb szempontok tekintetében.*
- *Javaslatot tesz az EBH-rendelet módosítására a 2. szintű jogi aktusok tekintetében, tükrözve a piaci integrációs és felügyeleti csomag (MISP) keretében az ESMA-rendelet módosítására tett javaslat módosításait. Felkéri az EBH-t, hogy egységes szabálykönyvét tegye interaktívvá azáltal, hogy a 3. szintű iránymutatásokat és a kérdés-válasz (Q&A) szekciókat a honlapján közvetlenül összekapcsolja a jogi keret megfelelő rendelkezéseivel, ezáltal javítva a hozzáférhetőséget és az átláthatóságot. E folyamat részeként az EBH ellenőrizhetné a meglévő kérdéseket és válaszokat, és eltávolíthatná az elavultakat.*
- *Támogatja az EBH-t és más hatóságokat abban, hogy a jobb adatmegosztásról szóló rendelettel összhangban rendszeresen felülvizsgálják, csökkentsék és megszüntessék a párhuzamos adatszolgáltatást.*
- *Együttműködik a nemzeti hatóságokkal a további nemzeti adatszolgáltatási követelmények korlátozása érdekében, mivel ez jelentős mértékű összetettséghez vezet, és növeli az adatszolgáltatásra kötelezett szervezetek terheit. Ösztönzi a nemzeti hatóságokat arra, hogy teljes mértékben kihasználják a jobb adatmegosztásról szóló rendelet szerinti adatmegosztás lehetőségét.*

4. A versenyképesség mint közös felelősség

Az uniós bankszektor versenyképességének fokozásához változtatásra lesz szükség valamennyi érdekelt fél kultúrájának terén. A bankszektor kockázatait megfelelően kell kezelni, különösen a jelenlegi környezetben, amelyben a hitelekkel, a tevékenységgel és a piaci fejleményekkel kapcsolatos hagyományosabb kockázatokat súlyosbítják a kibertevékenységgel, a geopolitikai feszültségekkel, valamint a környezeti és éghajlati fenyegetésekkel kapcsolatos újabb kockázatok. A kockázatkezelésnek azonban a lényeges fenyegetésekre kell összpontosítania, és a pusztán megfelelésközpontú szemlélet helyett hatékonyabb, holisztikusabb és célzottabb megközelítést kell alkalmaznia.

A Bizottságnak proaktívabban kell nyomon követnie és biztosítania a kockázatvállalás és a pénzügyi stabilitás közötti megfelelő egyensúlyt annak biztosítása érdekében, hogy a keretrendszer és annak alkalmazása ne álljon a versenyképesség és a növekedés útjába. A szabályozóknak és a felügyeleti hatóságoknak az általános pénzügyi stabilitás szempontjából

legfontosabb kockázatokra kell összpontosítaniuk, és el kell kerülniük a kockázatok teljes kizárására törekvő szemléletet, mivel ez akadályozhatja a bankokat a gazdasági tevékenység támogatásában. A politikai döntéshozóknak tartózkodniuk kell a piacot széttagoló nemzeti sajátosságok fenntartásától. Az elszámoltathatóság eszközeit a lehető legnagyobb mértékben ki kell használni, és amennyiben nem hatékonyak, meg kell erősíteni őket.

Az EU versenyképességi és versenypolitikai megbízatásának végrehajtásáért elsősorban a Bizottság felel az uniós intézmények közül. A Bizottság a jövőben fokozottabban fogja gyakorolni azon kötelességét, hogy rendszeresen felülvizsgálja az európai bankrendszer működését és annak a belső piacra gyakorolt hatását, segítve annak biztosítását, hogy a felügyeleti és szanalási tevékenységek hatékonyak és arányosak maradjanak, és támogassák az egységes piac zökkenőmentes működését és az EU versenyképességét²⁹. A Bizottság együttműködik az EBH-val annak biztosítása érdekében, hogy felügyeleti iránymutatása – különösen a „tartsd be vagy indokold meg” elven alapuló eljárások kapcsán – arányos legyen.

Ugyanakkor a bankoknak, azok felső vezetőinek és személyzetének, valamint a könyvvizsgálóknak és könyvelőknek készen kell állniuk arra, hogy részt vegyenek ebben a szemléletváltásban, és hogy nagyobb felelősséget vállaljanak a jogszabályok lényegesség elvén alapuló alkalmazásáért. Míg a szabályozóknak és a felügyeleti szerveknek arányosabb megközelítést kell alkalmazniuk, és lépéseket kell tenniük intézkedéseik összetettségének, terjedelmének és részletességének csökkentése érdekében – legyen szó jogszabályokról, iránymutatásokról vagy kérdés-válasz szekciókról (Q&A) –, a bankoknak úgy kell hozzájárulniuk ehhez, hogy nem kérnek újabb és újabb iránymutatásokat mindig nagyobb jogbiztonság elérésére törekedve. A jogszabályoknak való megfeleléskor azok tartalmát kell alapul venni, és nem „kipipálandó feladatokat” keresni. Közös felelősségünk, hogy megváltoztassuk azokat a magatartásformákat, amelyek együttesen olyan banki környezetet teremtettek, amely rendkívül előíró jellegű, túlságosan összetett és a kockázatkerülés jellemzi.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a következőket vállalja:

- *Együttműködik az EBH-val, a felügyeletekkel és a piaci szereplőkkel annak érdekében, hogy egyértelműbben elkülönítsék egymástól a kötelező erejű követelményeket – amelyeknek meg kell felelni –, valamint a nem kötelező erejű iránymutatásokat, amelyek a követelmények egységes alkalmazását szolgálják.*
- *Megfontolja az EBH és az ERKT felhatalmazását arra, hogy rendszeres jelentéseket készítsen az uniós bankokra vonatkozó tőkekövetelmények megfeleléséről, ezáltal megerősítve a meglévő elszámoltathatósági mechanizmusokat (az Európai Parlament, a nemzeti parlamentek, valamint a Tanács és a nemzeti kormányok vonatkozásában).*
- *Együttműködik az uniós és a nemzeti hatóságokkal annak biztosítása érdekében, hogy a felügyeleti gyakorlatok semlegesek legyenek a bank szervezeti modelljével szemben, és ne akadályozzák a határokon átnyúló, többek között a fióktelepek és a szabad szolgáltatásnyújtás révén gyakorolt banki tevékenységet.*

²⁹

Az 1024/2013/EU rendelet 32. cikke és a 806/2014/EU rendelet 94. cikke [...].

- *Rendszeres megbeszéléseket szervez az egységes felügyeleti mechanizmussal és az Egységes Szanálási Testülettel, valamint adott esetben más érdekelt felekkel, ahol megvitatják a bankrendszer működését, valamint a felügyeleti és szanálási intézkedéseknek a belső piac zavartalan működésére gyakorolt hatását.*

5. Szerepvállalás és a következő lépések

Ebben a közleményben a Bizottság felvázolta a versenyképesebb uniós bankszektor felé vezető utat, amely hatékonyabban fogja összekapcsolni a megtakarításokat a beruházásokkal, jobban ki fogja aknázni mind a határokon átnyúló, mind a belföldi piacokban rejlő lehetőségeket, és biztosítani fogja, hogy a finanszírozási lehetőségek lehető legszélesebb választéka álljon a háztartások és a vállalkozások rendelkezésére, a legalacsonyabb költségekkel és a legmagasabb hozamokkal. A versenyképesebb bankszektornak reziliensnek és nyereségesnek, valamint a versenyre és az innovációra nyitottnak kell lennie. Ennek megvalósítása jelentős, átfogó és előremutató reformot igényel, amely a nagy hatású intézkedésekre összpontosít.

A Bizottság elismeri a társjogalkotók azon törekvését, hogy megreformálják a banki keretet és megerősítsék az uniós bankok versenyképességét, amint azt az Európai Tanács a 2025. decemberi³⁰ és 2026. márciusi³¹ következtetéseiben, valamint a Parlament a bankunióról szóló éves jelentésében³² előterjesztette.

A Bizottság ezért arra ösztönzi az összes érdekelt felet, hogy legyenek ambiciózusak a szükséges reformok végrehajtása terén, és üdvözli az e közleménnyel kapcsolatos visszajelzéseket, mivel a közlemény 2027 első negyedévében előterjesztendő intézkedéseket készít elő.

³⁰ Európai Tanács (2025. december), [*Következtetések a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó uniós szabályozás egyszerűsítéséről.*](#)

³¹ [*European Council Meeting Conclusions*](#) (Az Európai Tanács következtetései), (2026. március).

³² Európai Parlament (2026. április), [*A bankunióról szóló 2025. évi éves jelentés.*](#)